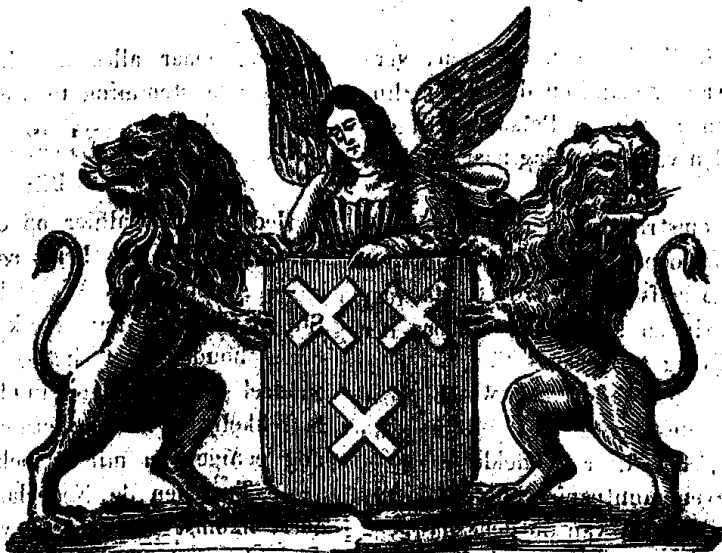

BREDASCHÉ

COURANT

ZONDAG

5 SEPTEMBER.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE BREDA, brengen in overleg met de Opper-Brandmeesters, vergezeld van den Commissaris van Politie en den Stads-Architect, zal worden gedaan eene Generale Brandschouwing, waarbij nauwkeurig zal worden gelet of de Stookplaatsen zijn gezuiverd, en of alle brandbare of licht vuurvattende Stoffen, op eenen genoegzamen afstand van de Schoorsteenen en Stookplaatsen zijn verwijderd en geborgen; met uitnoodiging, om gemelde Opper-Brandmeesters in hunne te doene inspectie geenszins te belemmeren, en met waarschuwing voorts, dat allen en een iegelijk, die zullen worden bevonden te zijn in contraventie van het Reglement op het weren van Brand, zullen worden beboet en gestraft overeenkomstig de bepalingen tegen de overtreders vastgesteld.

Breda, den 2. September 1852.

STORM, vt.
De Secretaris,
L. D. G. TEYCHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 2den September.

Thans zijn al de onthoezingen van de 86 algemeene departementale raden van Frankrijk bekend; 67 daarvan verklaren zich onbewimpeld voor de herstelling van het keizerrijk; de 19 overige vergenoegen zich met betuigingen van erkentelijkheid jegens het hoofd van den staat. «Deze cijfers in aanmerking aangenomen — aldus laat zich eene bijzondere correspondentie dezer hoofdstad uit — is het onmogelijk langer de aanstaande herstelling van het keizerrijk te betwijfelen. Het keizerrijk zal komen, als het natuurlijk gevolg van al wat wij sedert negen maanden zien gebeuren.» Verder wordt gezegd: «De reis door het midden des lands zal de voor-
~~waarde van het keizerrijk en de grondwet worden vastgesteld en aan-
 geven. In verscheiden steden wil men zeshogen oprigten met de woorden:~~
 Herstelling van het Keizerrijk, en zal de edige...»

Naar men voorts verneemt zal alhier binnen eenige dagen een geschrift over den door Frankrijk definitief aan te nemen regeringsvorm in het licht komen, zonder naam des schrijvers, maar afkomstig van dezelfde pen die in November 1851 den coup d'état aankondigde en eene nieuwe staatsinrigting voorspelde in bijzonderheden die zich later geheel bewaarheid hebben. Aan een geacht Belgisch blad is daaromtrent uit Parijs het volgende geschreven, onder dagteekening van den 1sten September: «Binnen kort zal een geschrift van een zestigtal bladzijden, onder den titel *Over de herstelling van het keizerschap*, in het licht verschijnen, hetwelk indruk zal maken omdat het van een zeer hooge hand afkomstig is. Het is jongstleden Zaterdag op eene der Parijsche drukkerijen gezet en thans wordt de drukproef door den schrijver nagezien. Van deszelfs inhoud kan reeds het een en ander worden medegedeeld. Al het goede van den keizerlijken regeringsvorm, het noodzakelijke van deszelfs onverwijldte invoering, wordt daarin meesterlijk aangewezen. Naar aanleiding der door de departementsraden eenstemmig geuite wenschen naar eene bestendiging van het tegenwoordige gouvernement, wordt het keizerrijk voorgesteld als de veilige haven waarin het Fransche volk na veertig jaren van omwentelingsstormen en van armzaligheden eener parlementaire staatshuishouding, rust en voorstand zal vinden. Tot staving dezer stelling, beschouwt de schrijver de onderscheidene regeringen die sedert 1844 in Frankrijk zijn opgekomen. De restauratie had volgens hem geen andere wezenlijke vrucht dan die zij ontleende aan de grootsche stichting des Keizers, wier puijnroepen de grondslag waren waarop de herstelde regering der oudere Bourbons rustte. Dat deze regering vijftien jaren heeft stand gehouden, kwam daarvan, dat zij de burgerlijke, regterlijke en militaire inrigting van het keizerrijk liet bestaan. Dit voorbeeld werd door de Julij-regering gevolgd. Doch het keizerrijk is een en ondeelbaar; zijne administratieve inrigtingen kunnen niet worden afgescheiden van de politieke, en hierom moeten ook deze laatste hersteld worden. Buitendien waren de restauratie en de Julij-regering beide met een oorspronkelijk, onovergeeflijk en nietigheids-medebrengend gebrek behebt: de restauratie was gekomen onder gewapend geleide van buitenlanders, en de Julij-regering was gesticht door twee honderd negentien volksafgevaardigden zonder lastbrief; het keizerrijk daarentegen stamt in de rechte lijn af van het algemeen stemrecht, waarin het zijn recht en zijne kracht gevonden en herhaaldelijk vernieuwd heeft. Bij deze voor de Bourbons van de beide takken harde waarheden voegt de schrijver laterpraken op onze beide laatste koningen: Karel X was een vroom en rechtschapen, Lodewijk Philipp een schitterend vorst. Ook van de zonen van deze laatste wordt met achting gesproken; maar juist in de mochtenwaardigheid dezer personen vindt de schrijver een nieuwen grond om hunne politieke proef-

nemen ijdel en hopeloos te verklaren. Ziedaar de strekking van het geschrift; overigens vindt men er vele denkbeelden in, die in de bekende *Idée Napoléonienne* reeds waren ontwikkeld. De verschijning van een zoodanig geschrift is waarschijnlijk een voorbode, gelijk er trouwens in deze dagen vele voorkomen; doch indien deze voorbode zoo spoedig door de gebeurtenis gevolgd wordt, als het in November 11. van dezelfde hand afkomstige geschrift door de daarin aangekondigde omwenteling gevolgd werd, dan is het keizerrijk nabij of althans eenige daarmede in het wezen der zaak gelijkstaande inrigting. Men verzekert dat de Senaat in de eerste dagen der aanstaande maand October weder zal bijeenkomen. Petitiën om een nieuw keizerschap worden thans in grooter aantal, dan tot nog toe het geval was, aan dat staatsligchaam, de bevoegde staatsmagt tot uitlokking van grondwet-wijzigingen, toegezonden.»

— Bij een besluit van den Prins-President van den 28sten Augustus jl. is, krachtens de onlangs gemaakte wet op de eerherstelling van geregteijk veroordeelden, rehabilitatie verleend aan den heer *Despans-Cubières*, gewezen divisie-generaal en oud-minister van oorlog, die in den laatsten tijd der Julij-monarchie met den heer *Teste*, destijds minister van openbare werken, crimineel veroordeeld is wegens het aanwenden van ambtsinvloed tot het bewijzen van heimelijke en geldelijk beloofde diensten aan particulieren.

— Bij een decreet van den Prins-President van den 28sten Augustus jl. is aan eene particuliere maatschappij concessie verleend voor het oprigten van een groot gebouw, op het plein der Champs-Élysées te Parijs, waarin de nationale tentoonstellingen alsmede openbare plegtigheden en feesten van burgerlijken of militairen aard zullen worden gehouden.

Volgens de *Patris* zullen de werkzaamheden tot daarstelling van dit kristallen paleis (gelijk het in aanvolging van het gebouw der Londensche tentoonstelling, door de Parijsche bloeden wordt genoemd) onverwijld aangevangen en in twee jaren tijds voleindigd worden, en zal het nieuwe gebouw worden ingewijd met eene tentoonstelling van producten der geheele wereld.

— Het opvoeren van een nieuw tooneelstuk in het théâtre du vaudeville alhier, heeft eergisteren tot eene legitimistische manifestatie in de schouwburgzaal aanleiding gegeven. Het een en ander, dat in het stuk voorkwam en zeer toepasselijk was op den Graaf van Chambord, werd namelijk met ongemeene geestdrift toegejuicht. De verdere opvoering van het stuk is terstond verboden.

— In het stadje Brissac, departement Maine-et-Loire, heeft een vreeselijk ongeluk plaats gehad. Twee groote slagtershonden die ongemuilband rondliepen, vielen onverhoeds een aantal menschen en kinderen aan die de kerk verlieten. Niet minder dan 32 personen, waaronder 11 kinderen, werden door de woedende dieren gebeten, twee der kinderen werden letterlijk verscheurd. De ontzetting was zoo groot, dat verscheidene ingezetenen zich wapenden en alle honden doodschoten, die zij slechts konden vinden; hetzij zij zich binnehuis of op straat bevonden, hetzij zij gemuilband waren of niet.

— Men zal zich de, vroeger medegedeelde, geruchten herinneren omtrent de ophanden zijnde ontruiming der Romeinsche Staten door de Fransche en Oostenrijksche troepen. — De *Moniteur* behelst thans eene nota waarin al deze geruchten, wat de Fransche troepen betreft, voor ongegrond worden verklaard. Alzoo, daar het zeker is, dat de Oostenrijksche Legation niet zullen ontruimen, zal de Fransche Legation te Rome en te Civita-Vecchia garnizoen houden; mag men aannemen dat de ontruiming der Romeinsche Staten door de vreemde troepen vooreerst nog op geen enkel den thans van die Staten bezette punten zal plaats hebben.

Ter beurze waren genoteerd: 3 pct. 76/15; Rom. L. 97/4.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 1sten September.

Eene telegrafische dépêche uit Berlijn, dd. 31 Augustus, namiddag, meldt het volgende: Gisteren heeft Pruisen in de tolvereenigings-questie eene verklaring afgegeven, waarmede Hanover, Brunswijk, Oldenburg en de Thüringsche Staten zich verenigd hebben. In deze verklaring wordt aan het beginsel vastgehouden, dat de hernieuwing van het Tolverbond de onderhandelingen met Oostenrijk betrekkelijk een handelsverdrag moet voorafgaan. Pruisen is ernstig geneigd om, na de hernieuwing van het Tolverbond, de onderhandelingen met Oostenrijk aan te vangen, waarbij echter het beginsel eener Tol-Vereeniging blijft uitgesloten. Een kortere tijd dan twaalf jaren voor den duur van het nieuwe Tolverbond, wordt verworpen. Het tol-congres wordt tot 45 September verdaagd, wanneer eene eindverklaring der coalitie verwacht wordt.

— Den 31sten der afgelopen maand is de Koning van Pruisen, vergezeld door den Grootvorst-Troonopvolger van Rusland en diens Gemalin, en door Prins Albert van Saksen, laatst van Stettin te Potsdam teruggekeerd. De Grootvorst en Grootvorstin zijn den volgende dag naar Weimar afgereisd.

— De wijnbergen van Hattenheim en de omstreken zijn door den hagel en de plasregen, welke den 27sten der afgelopen maand in die oorden vielen, op de vreeslijkste wijze geteisterd, zoo zelfs dat men de plaats waar vele wijnstokken gestaan hebben niet meer vinden kan. De winst van de dus teleurgestelde eigenaars gaat alle beschrijving te boven.

— Te Venetië is een Keizerlijk besluit openbaar gemaakt, waarbij voor nul en van geene waarde worden verklaard de aandelen in de door de revolutionnaire regering aangegane leening, het door gemelde regering onder den naam van patrietiek papier uitgegeven muntpapier en de waarden als waarborg van dat papier uitgegeven en afkomstig van de door de revolutionnaire regering opgelegde belasting, waarvan nog een gedeelte in de bank van Venetië gedeponeerd is. Verder is bepaald, dat de bank van Venetië onmiddellijk als revolutionnaire instelling zal worden ontbonden en dat de daar gedeponeerde gelden aan de reghebbenden zullen worden terugbetaald.

ENGELAND.

LONDEN, den 1sten September.

Op hare doorreis naar Schotland is de Koningin te Gloucester, Birmingham, Derby en andere plaatsen met vele blijken van eerbied en genegenheid ontvangen. Dingsdag werd Edinburg bereikt, waar de nacht in het paleis van Holyrood doorgebracht zou worden.

— In de afgelopen week werd hier de belangrijke verzameling van oude munten, penningen en omdheden verkocht, die door den heer H. Barrell te Smyrna is nagelaten en 3,331 ponden sterling opbragt. Sommige zeer zeldzame munten en andere voorwerpen golden bijzonder hooge prijzen, bij voorbeeld de eenig bekende drachma van Aristarchus 33 ponden 10 schellingen; eene oude Smyrnasche munt 37 ponden; eene munt van Antiochus VII 32 ponden 10 schellingen; een keurig bewerkt Etrurisch halsieraad 53 ponden, enz.

— Een Engelsch gezelschap van beider kunne heeft, volgens over Maltha ontvangen berigten, den 20sten der afgelopen maand eene hevige uitbarsting van den berg Etna, de eerste welke na het jaar 1843 plaats vond, bijgewoond. Terwijl de reizigers den berg beklommen en zich naar de Casa Inglese begeven wilden, begonnen de vlammen uit een der kraters op te stijgen, een vreeslijke stormwind stak op, de gloeiende lava verspreidde zich over de kleederen der togtgenooten, die zich ter aarde geworpen hadden; eene aardbeving volgde; niet dan met het grootste levensgevaar kon de terugtogt voortgezet en Catania bereikt worden. De vrouwen hebben bij deze ontzettende gelegenheid vooral niet minder moed dan de mannen betoond. Later vernam men dat de herbergzame Casa Inglese verbrand is.

— De landverhuizing uit Groot Brittannie naar Australië, de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, Oost- en West-Indië, neemt, volgens de officiële opgaven, zoo belangrijk toe, dat naar alle waarschijnlijkheid gedurende het jaar 1852 nagenoeg 500,000 menschen het rijk zullen hebben verlaten, om zich op verschillende punten van den aardbodem neder te zetten. Met het einde dezer maand zullen 400 schepen van 500 tot 2000 ton uit de havens van Londen, Liverpool en Plymouth naar verschillende havens van Australië vertrokken zijn. Volgens eene gemiddelde berekening verlaten 40,000 personen wekelijks de voornaamste havens van Groot-Brittannie; Australië alleen lokt jaarlijks 200,000 gelukzoekers. De ontdekkingen van goudmijnen zijn niet verminderd en een weg van 338 Eng. mijlen is afgebakend tusschen Port Adelaide en de goudstreken en begint bruikbaar te worden, hetgeen een gunstigen invloed uitoefent op den stroom landverhuizers en de waarde der mijnen.

— Volgens berigten uit Lissabon van den 21sten Augustus jl. heeft ook de minister van eeredienst, eenige dagen na de aftreding van dien voor de buitenlandsche zaken, zijne portefeuille nedergelegd. Men zag daarin een nieuwen stap van den maarschalk Saldanha tot wijziging van zijn bewind in een meer conservativen geest; hij scheen evenwel zoo kort mogelijk zonder de wetgevende kamers te willen besturen, daar het decreet tot het houden der nieuwe verkiezingen, hetwelk door de vaststelling van reglementaire bepalingen op de verkiezings-werkzaamheden moest worden voorafgegaan, thans zonder verder uitstel zoude worden uitgevaardigd.

— Volgens de tijdingen uit Bombay van den 24sten Juli jl. was aldaar, sedert het afzenden der vorige brievenmaal, uit het rijk van Birmah geen berigt van nieuwe krijgsoverwinningen ontvangen; de Britsche krijgsmagt zoude waarschijnlijk eerst in November aanstaande den oorlog met kracht hervatten en naar Ava, de hoofdstad des lands, oprukken. Zij zoude vooraf met twaalf duizend man bestaande worden, en de gouverneur-generaal van Indië zou zich naar Rangoon begeven, en aldaar in persoon met den bevelhebber der krijgsmagt het plan van den veldtog te beramen.

Met deze gelegenheid is ook berigt ontvangen van de tot nog toe vermiste Indische brievenmaal van den 24sten Juni jl. de stoomboot die ze te Bombay aan boord genomen had, is onderweg door gebrek aan steenkolen en door slecht weder genoodzaakt naar Bombay terug te keeren.

— De Noord-Amerikaansche berigten tot 18 Aug. jl., door de Niagara overgebracht, liden zeer geruststellend ten aanzien van het geschil met Engeland over de visscherij. Eene redevoering van den heer Seward in den Senaat, welke onderanderen strekte om te betoogen dat de Engelsche zeemagt in de Amerikaansche wateren eerder geringer dan groter geworden was, dat de admiraal Seymour geen last had om schepen buiten den afstand van drie mijlen van de kust aan te houden, en dat de President der Staten geene vrijheid vond om maatregelen van wedervergelding te

nemen, maar alles aan het Congres moest overlaten, schijnt eene vreedelievende stemming te weeg gebragt te hebben.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 4den September.

Heden wordt alhier op de gebruikelijke wijs gevierd de 12de verjaardag van Z. K. H. den Prins van Oranje.

— Aanstaanden Woensdag den 8ten dezer zal de Eerste Kamer der Staten-Generaal hare werkzaamheden hervatten, en zich in de eerste plaats bezig houden met het ontwerp nopens de betaling van het achterstallig aandeel van Nederland in de Russische schuld van Holland, voorts met dat betrekkelijk den waarborg en belasting der gouden en zilveren werken, en nog eenige van minder belang.

— Tusschen de Nederlandsche en Wurtembergsche Regeringen is eene overeenkomst gesloten tot wederkeerige uitlevering van boosdoeners, welke door de wederzijdsche gevolmagtigden is ondertekend, te Stuttgart den 23sten Augustus 1852, en te 's-Gravenhage den 30sten dierzelfde maand.

— Dingsdag 11. heeft Z. M. de Koning in een bijzonder gehoor ontvangen den ridder da Silva, zaakgelastigde van Brazilië bij de Nederlandsche Regering, die onlangs in de residentie was aangekomen en door den Minister van Buitenlandsche Zaken aan Hoogstdenzelve werd voorgesteld.

— Uit Nieuwe Tonge wordt van den 1sten dezer gemeld, dat Z. E. de Minister van Binnenlandsche Zaken met zijne echtgenoot en vergezeld van den Heer Mr. S. H. Anemaet, de gemeente Nieuwe Tonge verlaten heeft, gaande naar Herkingen, alwaar reeds eenige dagen de boeijer zeilree lag om naar Zierikzee te stevenen. De Minister scheen voornemens achtervolgens Schouwen, Duiveland en Tholen te bezoeken, en zich van daar naar Bergen-op-Zoom te begeven.

— Het *Amsterdamsche Handelsblad* vermeldt, dat de Fransche regering haren gezant bij het Nederlandsche Hof teruggeroepen heeft. Die terugroeping was een gevolg der verwerping van het ontwerp betrekkelijk den nadruk; ter beurze had zulks aanvankelijk eenige verkoopers in Hollandsche fondsen uitgelokt, zoodat de integralen tot 63 $\frac{3}{4}$ daalden, doch weldra weder tot 64 $\frac{1}{2}$ rezen.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 27sten Augustus 1852, n $^{\circ}$. 68, goedgevonden, aan den generaal-majoor jhr. J. T. van Spengler, laatst Minister van Oorlog, te verleenen een pensioen van vier duizend gulden, op grond van artt. 8, 11 en 43 der wet van den 9den Mei 1846 (*Staatsblad* n $^{\circ}$. 34), gewijzigd bij die van 3 Mei 1851 (*Staatsblad* n $^{\circ}$. 49).

— Den 4. dezer is door den Minister van Financien, overeenkomstig art. 4 van Zr. Ms. besluit van den 25 Augustus 1852 (*Staatsblad* n $^{\circ}$. 142), de algemeene Commissie van liquidatie der zaken betreffende de voormalige wees- en momboirkamers beëdigd en geïnstalleerd.

— Naar aanleiding van het Koninklijk besluit van den 9 Junij 1852 (*Staatsblad* n $^{\circ}$. 124) heeft de directie der Nederlandsche Bank, onder dagteekening van den 31sten 11., de volgende opgaven openbaar gemaakt: omloopende bankbiljetten f 75,281,550, saldo's van rekeningen-courant f 17,355,396.14, munt en muntmateriaal f 95,868,444.71.

— De heer jhr. mr. W. T. Gevers Deynoot, te Rotterdam, heeft zijn mandaat als wethouder aldaar nedergelegd, wegens zijne benoeming tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

— De spoortrein, welke Woensdag laatstl. van Rotterdam vertrok, heeft op zijn togt eenig oponthoud gehad. Tusschen Voorhout en Piet-Gijzenbrug is de locomotief (*de Urania*) uit het spoor geraakt, waardoor de kettingen braken en de machine in de sloot kantelde: daardoor raakte ook de stoker in het water, die echter dadelijk weder daaruit gekomen is. Er is onmiddellijk eene andere locomotief van Amsterdam geseind, waardoor de trein naar zijne bestemming werd gebragt. Geen der reizigers had eenig letsel bekomen.

Gisteren morgen is van de eerste van Amsterdam komende spoortrein nabij Delft een as van de locomotief gebroken, waardoor de trein niet is kunnen doorgaan; de dienst is echter dadelijk hersteld.

— Gedurende de maand Augustus zijn over den Rijnspoorweg vervoerd 60173 reizigers, en is de opbrengst geweest van reizigers f 88,368 en van goederen f 12,454.59 $\frac{1}{2}$, te zamen f 100,822.59 $\frac{1}{2}$.

— In de op den 31 Augustus 11. door de Nederlandsche Handel-Maatschappij te Amsterdam gehouden veiling van 348,379 balen Java-koffij is alles van 20 tot 33 cent naar kwaliteit verkocht.

— De *Utrechtsche Courant* meldt dat de forten der defensiëlinie van Utrecht, gelegen te Honswijk, Asperen en Vuren, achtereenvolgens gearmeerd en daaruit proefschoten met licht en zwaar geschut gedaan zullen worden, weshalve een detachement van het 2de regiment vesting-artillerie, onder bevel van kapitein Snoeck, vergezeld van den eersten luitenant Dröher, van Gorinchem naar gemelde sterkten vertrekken zal.

— De *Nieuwe Noordbrabander* behelst het volgend relaas van de jongste manoeuvres der te 's-Bosch vereenigde troepen, gisteren uitgevoerd:

« In den nacht van gisteren op heden trokken de alhier vereenigde bataillons infanterie met de artillerie en kavalerie in alle stillte de Maas terpoort uit, hebbende de kavalerie als voorhoede eenige voorwacht van 4 kapitein, 3 luitenanten, 4 sergeants, 8 korporals en 75 soldaten; hierop volgde het 1ste, 2de en 3de bataillon infanterie, daarna eene halve batterij artillerie, het 4de en 5de bataillon infanterie, de wagens, en eindelijk de achterhoede, bestaande uit 4 kapitein, 2 luitenanten, 5 sergeants, 6 korporals, 2 tamboers en 75 soldaten, allen van patronen voorzien. Het gold thans een bivouac en vuurgevecht. De voorhoede was bestemd om de voorposten buiten het bivouac te bezetten; de achterhoede strekte tot politiewacht en om de orde in het bivouac te bewaren. Bij de aankomst op de plaats van het bivouac werden dadelijk de posten uitgezet en legerden zich de troepen in slagorde; de geweren werden aan roffen gezet, de randsels afgelegd en schijnbaar legde men zich ter ruste, terwijl rondes en patrouilles in en rondom het bivouac kruisten. Omstreeks 5 uur in den morgen viel er een kanonschot, waarop de reveille geslagen en geblazen werd. Nu kwam alles onder de wapenen, er werd gewapend appel gehouden en de troepen bleven onder de wapenen tot de veldontdekking, welke intusschen uitgezonden was, terugkwam. Nu werden de geweren wederom aan roffen gezet, kookgaten gemaakt en de soep gekookt. Het was eene vrolijke bedrijvigheid; er werd op allerlei wijze gedejeuneerd en om 8 uur soep gegeten. De wachtparade trok op en de posten werden

afgelost. Om half 10 uur werden de voorposten aangevallen en deze trokken al vurende tot achter de lunetten van het kamp terug. In de legerplaats werd alarm geslagen. De stukken openden hun vuur en ook de manschappen schoten over de borstweringen. De vijand werd hierdoor zoo het scheen, eenigzins afgehouden; de kanonnade hield op, en de gezamenlijke troepen rukten in de vlakte en voerden eenige schoone manoeuvres tegen den vijand uit; doch werden langzamerhand weder teruggedrongen; zij bezetten toen wederom al vurende de lunetten en het kononneeren begon op nieuw, waardoor de vijand verdreven werd. Alsnu defileerden de troepen voor den generaal en rukten in gesloten kolonnes wederom stadwaarts, alwaar men omstreeks half 3 ure aankwam.

«Opmerkenwaardig was het te zien hoe hier de drie wapens elkander onderling ondersteunden en de bewegingen allen met zooveel juistheid uitvoerden als of het op eene parade was, en dat toch met zooveel jonge soldaten; eer en hulde zij dan ook hier aan officieren en onder-officieren toegebracht, die met zulke geringe middelen zooveel uitvoerden, dat gewis ook de staf en hoofd-officieren, wanneer het eenmaal zijn moest, met vertrouwen met zulke bataillons zullen te velde trekken.

«Groot was het getal aanschouwers en menig burger, welke zich vroeger geen denkbeeld van gevecht of bivouac maken kon, heeft het nu als het ware in de werkelijkheid aanschouwd, en kan en zal in de winteravonden aan het hoekje van den haard het den zijnen mededeelen.

— Uit Kampen schrijft men, dat de kompanien van het Instructie-bataljon, het dorp in de eerste September hebben verlaten en hare kazernes in de stad betrokken.

— Den 31sten laatsteleden werd te Utrecht de vierde algemeene vergadering van Rijks veeartsen, onder voorzitting van den heer F. C. Hekmeijer, gehouden. Onder de behandelde onderwerpen bekleedde de inenting der longziekte van het rundvee eene voorname plaats, en er werd besloten de verslagen wegens een groot aantal zoodanige inentingen eerlang openbaar te maken. De heer L. Swart, Rijks veearts te Oost- en West-Barendrecht, is onderanderen tot lid van het Centraal Veeartsenijkundig Genootschap benoemd.

— In den nacht van den 1sten op den 2den is te Tilburg de boerderij, bewoond door en toebehoorende aan de wed. A. Stokkermans, in het Haringseind, met drie daaraan belendende arbeiderswoningen, in weerwil van de spoedig aangebrachte hulp, geheel in de asch gelegd. De meubelen zijn grootendeels gered, doch de voorraad graan is verbrand. Het huis is bij de brusselsche maatschappij verzekerd voor f 2500. De oorzaak van deze ramp is onbekend.

— Uit de berichten wegens de gevolgen van het onweder, dat laatsteleden Maandag namiddag in verschillende oorden van ons Land is losgebarsten, blijkt onderanderen dat nabij Woerden, aan de zoogenaamde Pukkop, eene boerenwoning door den bliksem getroffen en afgebrand is; dat nabij Bommel in de Betuwe insgelijks eene boerenwoning door gelijke oorzaak is verbrand; dat tusschen Meppel en Steenwijk eene waterhoos is waargenomen, die het dak van een boerenhuis wegnam, terwijl boomen ontworteld werden. Nog is de bliksem in de nieuwe kerk te Borger in Drenthe geslagen, heeft een aantal dakpannen verbrijzeld en den predikstoel benevens het klankbord beschadigd, gelukkig zonder brand te veroorzaken.

Nog wordt uit Purmerende gemeld dat, gedurende dat zelfde onweder, de boerderij het Veldhuis, aan den Zuiderweg, in de Wormer, door den bliksem in brand geraakt en grootendeels vernield is, terwijl men van het huisraad en de meubelen nog veel heeft kunnen redden.

De Groninger Courant maakt voorts gewag van de volgende in die provincie door het onweder veroorzaakte ongelukken:

«De gemeente Oldekerk werd omstreeks te 2½ uur door een geweldig onweder geteisterd. Bij die gelegenheid sloeg de bliksem in de boerenplaats toebehoorende aan de weduwe Jan Harm Rosema, staande aan de zoogenoemde Dijkstreek te Oldekerk en bewoond door haren zoon Harm Rosema, met dat ongelukkig gevolg, dat dezelve geheel is uitgebrand en daardoor een rijke oogst van hooi, tarwe en haver is vernield geworden. De huismeubelen en boerengereedschappen heeft men evenwel nagenoeg alle kunnen redden en het gebouw was voor brandschade verzekerd.

«Ook is de bliksem geslagen in de hoerenschuur van den landbouwer Sibolt Douwes Heikema, in de Wirdummermeeden, onder de gemeente Loppersum, waardoor het geheele gebouw met den zich daarin bevindenden oogst van dit jaar eene prooi der vlammen is geworden. Het huisraad uit het woonhuis heeft men nog in tijds kunnen bergen. Het gebouw was voor brandschade verzekerd.

«Te Termunterzijl sloeg de bliksem in de woning van J. J. ten Have, staande op de zoogenoemde batterij; vervolgens in eene stroobuit en eindelijk in eenen boom, zonder echter brand te veroorzaken. De behuizing, waarvan onderscheidene pannen zijn afgeslagen was verwaarborgd.

«Te Burum was de landbouwer Martens gedurende het onweder op zijn land bezig met ploegen, en schulde wegens den zwaren regen onder de koppen der paarden; maar naauwelijks had hij zich wederom achter den ploeg begeven, of een geweldige bliksemslag trof de beide paarden, zij stortten neder, en bij onderzoek bleek, dat het eene dood, het ander kreupel was geslagen. — De voerman had gelukkig geen letsel bekomen.

«Naar uit Peize wordt berigt, heeft het onweder aldaar insgelijks hevig gewoed. Een boer langs den weg rijdende met een' wagen vol koren, werd door hetzelfde overvallen. De wind trof den geladen wagen aan de voorzijde, en joeg het eene hier het andere daar, ten gevolge waarvan de lading voor het grootste gedeelte is verloren gegaan. Eene dienstmeid, welke boven op dezelve zat, is gelukkig met den schrik vrijgekomen. — Een ander wagen vol koren is op den weg door den hevigen wind met de paarden letterlijk onderste boven geraakt.

«Ook berigt men uit Franeker, van den 1sten September: Maandag 11. barste boven onze stad en omstreken een hevig onweder los, dat van des morgens half tien met eenige tusschenpoozen tot des namiddags 3 uur aanhield. De lucht was in al dien tijd drukkend en bijna zonder beweging. Vooral des voormiddags hoorde men geweldige donderslagen, die alles deden schudden. Omstreeks half elf hoorde men dat de bliksem in twee boerderijen was geslagen. In de eene, in eigendom toebehoorende aan Janke Ottes Heima, gelegen onder Scharmerum, schijnt hij de schuur bliksem en het binnenhuis uitgeslagen te zijn, waardoor twee paarden gedood, een arbeider gekwetst en het hooi in brand gestoken werd. Boer en boerin beide afwezig zijnde, borgen de te huis zijnde kinderen alles wat maar te bergen was, zoodra zij bespeurden, dat de schuur in brand stond. Met toegesnelde hulp gelukte het hun, het binnenhuis te bewaren;

doch de schuur te behouden was onmogelijk, door dat er ruim honderd weiden hooi en een groot gedeelte van den oogst in geborgen was. Eene tweede boerderij, bewoond door Lautenbach, gelegen onder Oosterbierum en toebehoorende aan de kerk van dat dorp, geraakte op denzelfden oogenblik in brand, die zoo hevig toenam, dat men weinig of niets uit de schuur konde bergen. Het binnen- of woonhuis is ook hier grootendeels staan gebleven. Beide stonden nog in den laat avond van dien dag in vlammen; 't welk men hoofdzakelijk moet toeschrijven aan de weinige blusmiddelen, die men bij der hand had; want geen der genoemde dorpen was in het bezit eener brandspuit. Zoo men zegt, waren de beide boerderijen voor brandschade verzekerd.

— De op den 1sten dezer te Waalwijk gehouden jaarmarkt was buitengewoon druk; meer dan 1200 stuks hornvee was er aangevoerd, de kooplust van vette en kalfbeesten was vlijtig, minder in melkkoeijen en kalveren. De aanvoer en verkoop in granen (vooral rogge) en boter, was levendig, en de handel in laken, linnen, leder, huiden, manufacturen enz. was groot.

— Wij maken onze lezers opmerkzaam op het onder de Advertentiën voorkomend berigt wegens een geneesmiddel tegen de varkensziekte, dat verzekerd wordt proefhoudend te zijn, en derhalve de belangstelling van de landlieden allezins verdient.

Volgens mededeelingen van Zijner Majesteits aankomstig bij de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, is door de vereeniging die zich gevormd heeft om het werk der groote tentoonstelling der nijverheid van alle natien te New-York in 1853 tot stand te brengen, den 12den Julij jl. een programma uitgevaardigd, waarvan het volgende de zakelijke inhoud is.

De tentoonstelling zal te New-York geopend worden den 2den Mei 1853. De vereeniging wenscht dat hare onderneming eene tentoonstelling worde van voortbrengselen van den grond, van de nijverheid en de schoone kunsten niet enkel in Amerika, maar ook in alle andere landen. Tot haren agent voor alle landen buiten het vasteland van Amerika heeft zij aangesteld den heer Charles Buschek, aan wien, onder het adres: Office of the Exhibition of the Industry of all Nations in New-York, n°. 6, CHANCERY CROSS, LONDON, alle mededeelingen van inzenders moeten worden toegezonden en bij wie alle verlangde inlichtingen te verkrijgen zijn. De vereeniging wenscht zoodra mogelijk de aanmelding te ontvangen van de voorwerpen welke men ter tentoonstelling denkt in te zenden, waarbij tevens de aard derzelve opgegeven moet worden, alsmede de ruimte die voor de plaatsing daarvan noodig zal wezen. Van wege de vereeniging zal worden zorg gedragen voor de vereischte beweegkracht, ten einde de ten toon gestelde machines in werking te kunnen brengen; daartoe wordt echter bij de voorloopige aanmelding opgave verlangd van de voor iedere machine vereischte beweegkracht. Schilderijen in lijsten zullen mede worden ten toon gesteld. Het tijdstip, waarop men de in te zenden voorwerpen zal kunnen in ontvangst nemen, zal later worden bekend gemaakt. Daar, niettegenstaande den grooten omvang van het op te trekken gebouw, de beschikbare ruimte toch hare grenzen zal hebben, zoo behoudt de vereeniging zich het regt voor; om aanvragen tot plaatsing geheel of ten deele te weigeren, waarbij de strengste onpartijdigheid zal worden in acht genomen. Evenzeer behoudt de vereeniging zich het regt voor om den duur der tentoonstelling te bepalen. Inzenders worden uitgenoodigd eenen agent op te geven aan welken de door hen ingezonden voorwerpen na den afloop der tentoonstelling zullen worden overgeleverd. Reeds zijn van onderscheiden kanten talrijke en daaronder zeer belangrijke toezendingen aangekondigd.

BURGERLIJKE STAND TE BREDA.

GEBOORTEN.

Van 29 Aug. tot en met 4 Sept. 1852. 4 mann. 4 vrouwel. geslacht.

HUWELIJKEN.

Van 29 Aug. tot en met 4 Sept. 1852. 1 huwelijk.

STERFGEVALIEN.

Van 29 Aug. tot en met 4 Sept. 1852. 5 mann. 3 vrouwel. geslacht.
Een levenloos aangegeven kind.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 3 September.

TARWE tot vorige prijzen met weinig handel; verkocht in Entr.: 130 fl Saal f 255; in Cons.: 130 fl bonte Poolsche f 325; 134 fl Cuhanca f 255; 128 fl O. Rijn f 270; 125 fl Vriesche f 250.
ROGGE onveranderd, 124 fl Pruiss. f 195; 124 fl dito f 201.
GERST in een doen; 117 fl Deensche f 172.
HAVER prijshoudend: 86 fl Jar. Fijne f 115; 80 fl ger. N. Vriesche f 100.
BOEKWEIT zonder handel.
KOOLZAAD, onveranderd; op 9 vaten Olie te leveren: in Sept. eerstk. 52½, P. el.; in Oct. eerstk. 52½, P. el.
LIJNZAAD een doen: 109, 110 fl Riga f 240.
RAAPOLIE: op 6/w. f 31½; Vlieg. f 30½; 1 Oct. eerstk. f 30½, a f 31; 1 Nov. eerstk. f 31½, a f 31½; 1 Dec. eerstk. f 32, a f 31½; 1 Mei eerstk. f 33.
LIJNOLIE: op 6/w. f 31½; Vlieg. f 30½.
HENNEPOLIE: op 6/w. f 39; Vlieg. f 38.
RAAPKOEKEN, per 1040 st., f 58 a 62. — LIJNKOEKEN, per 104 st., f 8½, a f 10½.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.

VAN DEN 9. SEPTEMBER 1852.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van f	0,00 tot f	2,50.
Het dito dito Rogge Oude	»	0,00 »	0,25.
Het dito dito Rogge Nieuwe	»	6,30 »	6,35.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	»	0,00 »	6,00.
Het dito dito Boekweit	»	0,00 »	5,50.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.	»	»	0,17.
Een licht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.	»	»	0,17.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.	»	»	0,26½.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.	»	»	0,29.
Een Nederl. pond Tarwe-meel	»	»	0,32.
Een dito pond grof Tarwe-meel	»	»	0,16.
Een dito pond Boter	»	»	0,79.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	»	»	0,00 tot f 1,90.
Het 1000 Eiken Telhout	»	»	2,50.
Het 1000 Doof Hout	»	»	1,80.
De kar Spaanders	»	»	2,85.
De » Struiken	»	»	2,90.
De 100 Nutsd.	»	»	3,50.

TWEE HONDERD ACHTTIENDE STAATS-LOTERIJ.

EERSTE KLASSE.

3de Trekking: N°. 7476, 1280, N°. 16993, 16757, 13952 en 8829, ieder f 1000.
Geen.

Ter AMSTERDAMSCHER BRURS van gisteren (3 September) was de fondsen-
netering: Ned. Werk. Schuld 2 1/2 pCt. 63 3/4, 64 1/2, 64 1/2; 3 pCt. 76 1/2, 77 1/2,
78 1/2; 4 pCt. 96 1/2, 97 1/2, 98 1/2; O. Ind. Leen. 4 pCt. 96 3/4; Haarlemmermeer 124 1/2;
Aand. Ned. Bank 127; Belgie 2 1/2 pCt. 52 1/2, 53 1/2; Spanje, onbep. st. 22 1/2;
23 1/2, 23 1/2; 3 pCt. 49 1/2, 50 1/2; 3 pCt. Binuenl. 4 1/2, 4 1/2, 4 1/2; Coup.
Bewijzen 2 1/2 pCt. Portugezen te Londen 5 pCt. 42 1/2, 43 1/2, 44 1/2; 4 pCt. 38 1/2, 39 1/2,
40 1/2; Rusland 5 pCt. 109, 110, 111; dito 1828—29 107 1/2; Certif. 1831—33 96 1/2;
4 pCt. bij Hope 91 1/2; Id. 3de Serie 90 1/2; Certif. van Assign. 6 pCt. 73; Polen
Aand. 4 pCt. 85 1/2, 86 1/2, 87 1/2; Oostenrijk Metaal. 77 1/2, 78 1/2, 79 1/2; Nieuwe 2 1/2 pCt.
40 1/2, 41 1/2; Nieuwe 5 pCt. 90 1/2, 91 1/2.

Advertentiën.

* * Al die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn
aan den Boedel en Nalatenschap van wijlen den Welcogw
Heer W. OOMEN, in leven R. K. Pastoor te Breda, of
eenige Boeken of Papieren tot dien Boedel behorende
onder zich hebben, worden verzocht daarvan in den loop
dezer maand opgave te doen bij den ondergeteekenden.

GINNEKEN,
den 4. September 1852.

C. W. OOMEN,
Exccutcur Testamentair.

* * Op een Kantoor wordt verlangd een BERWAME KLERK,
van de beste getuigenissen.

Informatien onder Letter D, bij de Uitgevers dezer.

JAGTGERIJF,

ENGELSCH, DUTSCH EN HOLLANDSCH BUSKRUID

en verdere behoeften tot civilen prijs te bekomen bij
P. L. BEENS,

Veemarktstraat, Lett. A, N°. 520, te Breda.
(Vroeger Torenstraat.)

F. XAV. BOEX,

IN HET

MAGAZIJN VAN MANUFACTUREN,

in de Nieuwstraat, B, N°. 215, tegenover de Zeep-Fabriek alhier, heeft ont-
vangen een schoon Assortiment LAKENS en WINTERSTOFFEN.

De voordeelige aankoop dezer Goederen stelt hem in staat die tot zeer
LAGE PRIJZEN te kunnen Verkoopen, als:

breedte.	per Br. El.
3/8 en 1/2 roode, blaauwe en witte Baai	van f 0,75 tot f 1,10.
3/8 en 1/2 witte Gezondheids-Baai of Flanel	» » 0,42 » » 1,00.
1/2 en 3/4 Lady Coating en Tartan Ecossais	» » 1,25 » » 1,45.
3/8 en 1/2 Zephar en Royal Laken (voor Petten en Vrouwen Mantels)	» » 1,80 » » 2,80.
3/8 en 1/2 zwart en gekleurd Royal Laken (voor Petten en Vrouwen Mantels)	» » 2,45 » » 3,70.
3/8 en 1/2 zwart en gekleurd Royal Laken, zware soorten	» » 2,00 tot extra » 6,40.
3/8 en 1/2 en blaauw Casimir, Keper-Laken	» » 3,35 » » 5,30.
3/8 en 1/2 en gekleurde Castor of zwaar Keper-Laken	» » 2,65 » » 4,80.
3/8 en 1/2 Mode-Satins, gekleurde of Bokings-Lakenstof	» » 1,80 » » 4,70.
3/8 en 1/2 Blaauwe Duffel en Vries	» » 1,20 » » 5,65.
3/8 en 1/2 Parelkleur Mengelvries Keper en Effen	» » 2,00 » » 2,50.
3/8 en 1/2 roode Jichtvries, Keper en Effen	» » 1,40 » » 3,15.
3/8 en 1/2 witte Halflinne zwaar	» » 0,26 » » 0,32.
3/8 en 1/2 Linne beste eigengereide Vlaamsche	» » 0,48 » » 1,00.
3/8 en 1/2 en 1 1/2 witte Katoene Molton Dekens	» » 0,83 » » 4,00.
3/8 en 1/2 Wollen Kinderdekens	» » 1,25 » » 1,80.
3/8 en 1/2 witte Leidsche Wollen Dekens	» » 3,80 » » 4,40.
3/8 en 1/2 en 1 1/2 witte Leidsche en Spaansche Wollen Dekens	» » 4,30 » » 9,75.
3/8 en 1/2 Geruite Wollen Paarden Dekens	» » 2,75 » » 3,25.
3/8 en 1/2 Linnen Servetgoed met Katoen extra zwaar	» » 0,24 » » 0,34.

Verder nog ruwe, witte en aschgrauwe DEMITTEN en LINNENS,
PILOU, BOMBAZIEN, LASTING MERINOSSEN, ORLEANS, ZIJDE STOF-
FEN, zwarte, MANCHESTER, katoene en halfwolfe JAS en BROEKSTOF-
FEN, VORRING-STOFFEN, PERCAL. Men handelt aan alle prijzen,
tegen kontante betaling.

Van de Ziekte.

TENTOONSTELLING TE ARNHEM.

De Commissie voor de LOTERIJ berigt, dat, aangezien de
TENTOONSTELLING met den 5. September e.k. FINAAL
wordt gesloten, zij het Publiek vermeent opmerkzaam te moe-
ten maken, dat slechts weinige dagen na die sluiting gelegenheid
zal zijn tot het bekomen van Loten à f 2, —, bij den Boek-
handelaar NIJHOFF te Arnhem en zijne Correspondenten,
te Breda bij de Uitgevers dezer, aan welke ook Lijsten van
de voornaamste en zeer belangrijke voorwerpen, voor die
Loterij aangekocht, zijn toegezonden.

GENEESMIDDEL TEGEN DE VARKENSZIEKTE.

Het groot verlies, dat door deze Ziekte in de meeste onzer
Provincien den landman jaarlijks treft, kan hij thans voort-
komen; wij vertrouwen geheel op de verzekering en de waar-
heidsliefde van den uitvinder, die ons toeschijnt een achttings-
waardig man te zijn. Hij is brouwmeester in eene der
Geldersche steden en tevens veehouder, heeft sedert vijf jaren
de nauwkeurigste proeven met dit middel genomen en telkens
de beste uitkomsten verkregen. De slotsom zijner ondervinding
deelt hij in weinige woorden mede:

» De Varkensziekte, » zegt hij, ontstaat meest altijd door den
» plotseligen overgang van karig op zwaar voeder; als de
» Biggen van de zeug gaan, krijgen zij bijna geen voer, om
» groot van stuk te worden; als ze uitgegroeid zijn en de
» mesttijd aankomt, worden ze sterk gevoerd, om tegen den
» slagtijd zwaar en vet te zijn. Het dier, dat uit zijn aard
» gulzig en lui is, vreet zoo veel het kan en beweegt zich
» zoo weinig mogelijk; waardoor dikwijls bederf in de sappen
» ontstaat, die verstoppingen en ontstekingen ten gevolge heb-
» ben; in sommige gevallen wordt de ziekte ook aansteltelijk.
» Mijn middel, dat uit bederfwerende planten bestaat, geneest
» deze ziekte spoedig; de Varkens, als zij nog vreten willen,
» krijgen 's avonds en 's morgens twee lepels daarvan door hun
» voer, als zij niet meer vreten, moet men hun dezelfde hoe-
» veelheid met een halve Nederl. Kan water vermengd ingeven.

Wij zijn met den Verkoop van zijn middel belast en hebben
reeds aan velen onzer Dépôthouders daarvan toegezonden; die
het nog niet hebben, kunnen het op de eerste aanvraag spoed-
ig ontvangen. De kruik (Ned. kan) kost f 1.40. — Met eene
kruik kan men 6 en meer Varkens genezen als men er da-
delijk bij is.

Amsterdam, Verkoophuis.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.

Breda, Wed. Wiercx Folla.
Den Bosch, F. L. Welsch.

VERHURING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente
Breda, zullen op Donderdag den 16. September 1852, des middags
ten twaalf ure, ten Raadhuize, aan de meestbiedenden VER-
HUREN, de volgende GEMEENTEN-EIGENDOMMEN, als:

- 1°. De HUIZINGE, ERVE enz. van de voormalige Stads-
School, in de Reigerstraat, Wijk D, N°. 50.
- 2°. De HUIZINGE op den hoek van het Nonnenveld, Wijk
A, N°. 250
- 3°. Het GEBOUW genaamd de Kapel den Beijerd, Wijk
A, N°. 274.
- 4°. Het BOVENHUIS van de Ontvangers-Woning aan de
Waterpoort, Wijk C, N°. 240, en
- 5°. Een BENEDENK WARTIER van de Ontvangers-Woning
aan de Antwerpsche-Poort, Wijk B, N°. 408.

De Konditien van Verhuring liggen dagelijks, uitgenomen
op Zon- en Feestdagen, op de gewone uren, ter lezing op
Stads-Secretarij, en nader onderrigt is te bekomen bij den
Stads-Architect A. J. T. GUYEERS.

BREDA, den 2. September 1852.

STORM.

De Secretaris,

L. D. G. TEYCHINÉ.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een Zwart Engelsch **MERRIE RIJPAARD**, geboren 1843,
buitengewoon mak en zeer snel dravend, te bevragen bij den
Notaris Mr. H. C. VAN WEEL te Oosterhout.

* * Bij de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te
Groningen, is nog een klein getal Exemplaren voorhanden
der VIJF EERSTE DEELLEN van

de Huisvriend,

Gemengde lectuur voor **Buchers in Nederland**.

vervaardigd door **J. T. GOEVERNEUR**.

Bij alle schone Boekhandelaars kunnen daarop bestellingen
worden gedaan, tegen den uiterst geringen prijs van f 7,00
deze VIJF zware boekdeelen, gebonden in nette cartonnen
banden.

Gemelde Uitgevers debiteren voorts met succes het door de
COMMISSIE VAN ONDERWIJS IN DE Prov. Groningen uitgegeven
SCHOOLBOEK, getiteld:

**TAFERELEN EN VERHALEN UIT DE NATUUR EN
DE GESCHIEDENIS.** Een Leerboek voor de Scholen, ver-
zameld uit **DE HUISVRIEND** voor 1843. Prijs 20 Ct.